

Závěrečné hodnocení práce Lucie Kaňkové na téma Romantická operní hrdinka Violetta Valéry v tvorbě G. Verdiho

S Lucií Kaňkovou jsem jako její školitel začal spolupracovat formou konzultací v srpnu 2017, tedy v době kdy podávala žádost k doktorandskému studiu na HAMU v Praze. Postupně jsme sestavili osnovu práce, v níž jsem se snažil prosadit širší historické souvislosti, vztahující se ke genezi Verdiho Traviaty. Po společných diskusích nám šlo především o to, na jaký hudebně dramatický vývoj skladatel navázal, v čem bylo toto dílo převratné a jak obohatilo další rozvoj operní tvorby samotného autora i dalších skladatelských generací.

V průběhu pěti let se původně navržená osnova zužovala a proměňovala v závislosti na uměleckém rozvoji doktorandky. Bylo to období, které sice bylo poznamenáno covidovou epidemií a s níž souviselo uzavření divadel a koncertních sál, přesto bych chtěl konstatovat, že Kaňková zaznamenala obrovský interpretační rozvoj a názorový růst. Dokládá to interpretačně náročný program obou přiložených koncertů, jichž jsem se zúčastnil a konstatoval z hlediska kritika a hudebního publicisty nesmírný pokrok. Navíc Kaňková zaznamenala neobyčejný růst na operních jevištích doma i v zahraničí.

Pozitivem je, že v průběhu práce roli Violetty sama nastudovala a ztvárnila na několika zpěvoherních scénách pod pečlivým vedením Vojtěcha Spurného, odborníka na poučenou historickou interpretaci, a pěveckých pedagožek s dlouholetou jevištní praxí, jimiž byly profesorky Jana Jonášova a Barbora Locherová. To myslím, byl velký inspirační moment při vzniku písemné práce a ovšem také ideální proces při nastudování tak velké, interpretačně náročné role.

Přitom je nutno ocenit doktorandčinu pečlivou heuristickou metodu při získávání, shromažďování a třídění historických pramenů a informací, kterou Kaňková v průběhu koncipování práce podnikla. Dokládá to bohatý poznámkový aparát, značná erudice při hudební analýze Traviaty, propojující šťastně teorii s praxí, a v neposlední řadě excelentní znalost několika evropských jazyků, která je nezbytná při studiu zahraniční literatury.

V průběhu pěti let jsme se soustředili kromě nutného muzikologického výzkumu také na jazykovou stránku a stylistiku předkládané téze. Kaňková přijímala trpělivě moje kritické výhrady a snažila se pokaždé vyhovět mým připomínkám při přepracovávání jednotlivých kapitol, i když jsme v průběhu doby od některých původně navrhovaných témat po společné úvaze ustoupili.

Za přínos díla považuji autorčinu názorovou modernost, která se projevuje v přirovnání některých dějových epizod k novodobým filmovým

příběhům i reakci na některé politické události nedávné doby. Myslím, že Kaňková si správně všimla propojení Verdiho pohnutého života a převratných historických událostí s vlastním skladatelovým dílem. Z pohledu interpretky je jistě přínosné, že si všímá, jaké operní postavy Violettě ve Verdiho tvorbě předcházely, modernosti tématu v době světové premiéry a předchozímu pěveckému umění zlatého věku kastrátů, na něž primadony 19. století zákonitě navazovaly. Přitom nezdůrazňuje pouze planou virtuositu ale též psychologickou kresbu hrdinky v průběhu děje, která je pro každou její interpretku přinejmenším těžký „oříšek“.

Při posuzování disertační práce Lucie Kaňkové je též nutno přihlídnout ke skutečnosti, že jde především o přípravu interpretky na náročnou roli, kterou by mohla v průběhu své kariéry po řadu sezón zpívat. Pokud by výkonný umělec takto přistupoval ke každé jevištní úloze s touto péčí, bylo by alespoň v teoretické fázi příprav na daný úkol mnohé co závidět. Doporučuji disertační práci k obhajobě.

PhDr. Ivan Ruml, školitel

V Praze 26. 7. 2022